

มหานครเซี่ยงไฮ้ (Shanghai Municipality)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและประชากร

มหานครเซี่ยงไฮ้ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลทางตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก ทางด้านตะวันออกของประเทศจีน ทิศเหนือติดบริเวณปากแม่น้ำแยงซีเกียง ทิศใต้ติดกับอ่าวหังโจว ทิศตะวันตกติดมณฑลเจียงซูและมณฑลเจ้อเจียง ทิศตะวันออกติดกับทะเลตงไห่

มหานครเซี่ยงไฮ้มีพื้นที่ประมาณ 6,340.50 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ทั้งประเทศ โดยเป็นพื้นแผ่นดิน 6,218.65 ตารางกิโลเมตร และเป็นผืนน้ำ 121.85 ตารางกิโลเมตร โดยมีแม่น้ำหวงผู่เป็นแม่น้ำสายหลักและแหล่งน้ำสำคัญไหลผ่านใจกลางเมืองเป็นระยะทาง 80 กิโลเมตร ทำให้มหานครเซี่ยงไฮ้เป็นเมืองสำคัญที่มีเครือข่ายเส้นทางคมนาคมที่สะดวกเป็นอย่างยิ่ง

มหานครเซี่ยงไฮ้ประกอบด้วยเกาะสำคัญ 3 เกาะ คือ เกาะฉงหมิง เกาะฉางซิง และเกาะเหิงซา โดยเกาะฉงหมิงมีพื้นที่กว้างใหญ่ที่สุด คือ 1,041.21 ตารางกิโลเมตร อีกทั้งยังเป็นเกาะขนาดใหญ่อันดับสามของจีน ซึ่งอุดมด้วยแหล่งน้ำและทะเลสาบธรรมชาติ

นอกจากนี้มหานครเซี่ยงไฮ้ยังเป็นเมืองศูนย์กลางทางการเงินและการค้า ทำให้มีประชากรหลั่งไหลเข้ามาทั้งจากในประเทศจีนเองและจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

โดย ณ สิ้นปี 2557 มหานครเซี่ยงไฮ้มีประชากรรวมทั้งสิ้น 24.26 ล้านคนมีความหนาแน่นของประชากรสูงถึง 3,826 คน/ตร.กม. อัตราการเกิดของประชากรเท่ากับร้อยละ 8.64 และมีอัตราการตายที่ร้อยละ 8.32

1.2 ทรัพยากรธรรมชาติ

เนื่องจากมหานครเซี่ยงไฮ้อยู่ติดกับทะเลตงไห่ทำให้ชายฝั่งทะเลของมหานครเซี่ยงไฮ้เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ทะเลหลายชนิดโดยเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจถึง 20 กว่าชนิดอีกทั้งมีพื้นที่ติดบริเวณปากแม่น้ำแยงซีเกียงซึ่งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืดชนิดต่างๆที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ

1.3 เมืองสำคัญและเขตพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เมืองสำคัญ

เขตเมืองใหม่ผู้ตง : เขตเมืองใหม่ผู้ตง มีพื้นที่ 1,210 ตารางกิโลเมตร มีประชากรราว 5.45 ล้านคนหรือราว 1 ใน 5 ของจำนวนประชากร ในมหานครเซี่ยงไฮ้ผู้ตงมีลักษณะตามภูมิศาสตร์เป็นสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซีเกียง และยังเป็นจุดศูนย์กลางของท่าเรือสำคัญของประเทศจีนสามารถขยายการค้าไปยังประเทศที่อยู่ริมมหาสมุทรแปซิฟิกและประเทศทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เศรษฐกิจพัฒนาแล้วได้อีกด้วย โดยในปี 2552 คณะรัฐมนตรีจีนได้ประกาศยุบเขตหนานฮู่รวมเข้ากับเขตผู้ตงกล่าวคือ นับแต่ต่อไปเขตผู้ตงจะไม่เพียงแต่เป็นที่ตั้งของย่านศูนย์กลางการเงินลู่เจียจู่ ท่าเรือไว่เกาเฉียว เขตพัฒนาอุตสาหกรรมเงินเฉียวและจางเจียงเท่านั้นแต่จะเป็นที่ตั้งของเขตคลังสินค้าทัณฑ์บนท่าเรือน้ำลึกหยางซานและเมืองใหม่หลินกั่งด้วยซึ่งจะทำ

ให้เขตผู้ตงกลายเป็นศูนย์กลางแหล่งอุตสาหกรรมการค้าและการเงินสำคัญแห่งใหม่ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของจีน

เขตพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เขตพัฒนาเศรษฐกิจของผู้ตง :

1. Lujiazui Finance and Trade Zone เป็นศูนย์กลางของบริษัทข้ามชาติที่สำคัญและมีตลาดธุรกิจระดับชาติ 6 ตลาดได้แก่ 1) Shanghai Stock Exchange 2) Shanghai Securities Exchange 3) Shanghai Property Rights Exchange 4) Shanghai Real Market 5) Shanghai Human Resource Market 6) Shanghai Diamond Exchange และยังเป็นแหล่งที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ระดับภูมิภาคของบริษัทข้ามชาติต่างๆกว่า 37 แห่ง เช่น Siemens Alcatel Tomson และ Worldbest รวมทั้งวิสาหกิจด้านการค้าและการลงทุนต่างชาติอีกนับหมื่นแห่งรวมถึงบริษัทใหญ่ๆของจีนเองก็ได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาตั้งอยู่ในเขตนี้เช่นกัน

2. Jinqiao Export Processing Zone ได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งในปี 2533 เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับรัฐแห่งแรกของเขตผู้ตงมีพื้นที่ทั้งสิ้น 27.38 ตารางกิโลเมตรโดยส่วนมากในพื้นที่นี้เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีระดับสูงเช่นชิ้นส่วนรถยนต์ชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ชิ้นส่วนอุปกรณ์การสื่อสารยาโรครักษาโรคมอเตอร์เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนสมัยใหม่เป็นแหล่งลงทุนสำคัญของกลุ่ม GM, NEC, Sharp, Leveno และ HP ฯลฯ

3. Zhangjiang High-tech Park จัดตั้งขึ้นในเดือนกรกฎาคมปี 2535 เป็นแหล่งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ IT Biomedicine รวมทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ตัวอย่างเช่นกลุ่มบริษัท Grace Semiconductor (ที่ร่วมทุนโดยบริษัทไต้หวันกับ Silicon Storage Technology ของสหรัฐ) บริษัท Honeywell International ผู้ผลิตชิ้นส่วนอัตโนมัติของอุปกรณ์ขนส่งและอากาศยานรวมถึง Citibank Asia-Pacific Software Sony BearingPoint Kyocera

4. Waigaoqiao Free Trade Zone เป็นพื้นที่สำหรับการผลิตและการส่งออกอยู่ใกล้ท่าเรือเซี่ยงไฮ้ ปัจจุบันมีบริษัทสำคัญ อาทิ Hewlett Packard, Philips, Pioneer, IBM, JVC ฯลฯ และบริษัทข้ามชาติอีกจำนวนมาก

5. Hongqiao Business Zone : เป็นโครงการก่อสร้างเขตธุรกิจและการพาณิชย์ขนาดใหญ่เริ่มก่อสร้างเดือนเมษายน 2554 และคาดว่าจะสร้างเสร็จในอีก 5 ปี ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 86 ตารางกิโลเมตรในเขตฉางหนิงด้านตะวันตกของมหานครเซี่ยงไฮ้บริเวณใกล้กับสนามบินหงเจี๋ยและศูนย์การเปลี่ยนถ่ายคมนาคม

หงเจี๋ย (Hongqiao Integrated Transport Hub) โดยเป็นโครงการยักษ์ที่รัฐบาลเซี่ยงไฮ้จะใช้ในการกระตุ้นธุรกิจการค้าและการบริโภคแหล่งใหญ่รวมถึงการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของทั้งภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำแยงซีโดยเป็นทั้งศูนย์กลางการพาณิชย์ชุมชนที่อยู่อาศัยและการคมนาคมทั้งทางอากาศรถไฟความเร็วสูงรถไฟใต้ดินและรถประจำทางที่มีเส้นทางถึงเขตอื่นๆของมหานครเซี่ยงไฮ้และวิ่งออกสู่มณฑลโดยรอบจุดเด่นอีกประการหนึ่งคือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้พลังงานจากแหล่งใหม่และมิตรกับสิ่งแวดล้อมเมื่อก่อสร้างเสร็จจะถือเป็นโครงการสิ่งปลูกสร้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ใหญ่ที่สุดในจีน

นอกจากนี้รัฐบาลได้สนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์อย่างจริงจังโดยวางแผนพัฒนาเมือง An ting (ทางตะวันตกเฉียงเหนือของมหานครเซี่ยงไฮ้) ให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยานยนต์ของจีนครบวงจร (โครงการ China's Detroit) ภายในประกอบด้วยนิคมอุตสาหกรรมยานยนต์สถาบันวิจัยและวิทยาลัยเทคโนโลยีด้านวิศวกรรมยานยนต์ (โดยการร่วมมือกับมหาวิทยาลัย Tongji และ Volkswagen) ในลักษณะ cluster

เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหมินหาง (Minghang Economic and Technological Development Zone) : ก่อตั้งเมื่อปี 2526 และถูกรับรองให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับประเทศเมื่อเดือนสิงหาคม 2529 ปัจจุบันมีพื้นที่ทั้งหมด 3.5 ตร.กม. ซึ่งถือว่าเป็นเขตพัฒนาฯ ระดับประเทศที่เล็กที่สุด จนกระทั่งเมื่อปลายปี 2555 สามารถดึงดูดการลงทุนทั้งหมดได้ 174 โครงการจาก 19 ประเทศมีมูลค่าการลงทุนทั้งหมดมากกว่า 3,707 ล้านดอลลาร์ ค่าเฉลี่ยเงินลงทุนของแต่ละโครงการมากกว่า 21.30 ล้านดอลลาร์แห่งนี้จะเน้นอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องจักรเป็นหลัก โดยมีสามอุตสาหกรรมเสริมได้แก่ อุตสาหกรรมยาและการแพทย์ อุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมเบา เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2549 คณะรัฐมนตรีจีนได้อนุมัติให้ขยายพื้นที่เขตพัฒนาฯ เป็น 13.3 ตร.กม. และเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องมือเครื่องจักร และอุตสาหกรรมการผลิตที่ทันสมัย

เขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ (China Shanghai Pilot Trade Zone) : เมื่อเดือนสิงหาคม ปี 2556 รัฐบาลจีนได้อนุมัติจัดตั้ง ‘เขตทดลองการค้าเสรี (เซี่ยงไฮ้) จีน’ เพื่อเป็นพื้นที่ทดลองเปิดเสรีทางการค้า การเงิน การลงทุน และเป็นศูนย์กลางขนส่งระดับโลก เขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของมหานครเซี่ยงไฮ้ โดยอยู่ในเขตเศรษฐกิจผู้ตง มีพื้นที่ 28.78 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่เศรษฐกิจและการค้า 4 แห่ง ได้แก่

- (1) เขตคลังสินค้าทัณฑ์บนไว่เกาเฉียว (外高桥保税区)
- (2) เขตขนถ่ายสินค้าทัณฑ์บนไว่เกาเฉียว (外高桥保税物流园区) ทั้งสองเขตนี้ตั้งอยู่ในเขตท่าเรือไว่เกาเฉียว ซึ่งเป็นท่าเรือที่มีปริมาณการขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ มากที่สุดของจีน
- (3) เขตท่าเรือน้ำลึกหยางซาน (洋山深水港) ตั้งอยู่บนเกาะหยางซาน มีสะพานยาว 30 กว่ากิโลเมตร เชื่อมเกาะหยางซานกับแผ่นดินใหญ่ รัฐบาลจีนมีเป้าหมายจะยกระดับท่าเรือน้ำลึกหยางซานให้ เป็นท่าเรือใหญ่ที่สุดของจีนและเป็นท่าเรือที่มีศักยภาพการขนถ่ายสินค้าสูงที่สุดของโลกเมื่อถึงปี ค.ศ.2020
- (4) เขตคลังสินค้าทัณฑ์บนครบวงจรแห่งท่าอากาศยานนานาชาติผู้ตง (浦东机场综合保税区)

กล่าวได้ว่า ‘เขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้’ เป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่รวมท่าเรือน้ำลึก ท่าอากาศยาน คลังสินค้าทัณฑ์บน และระบบการบริหารจัดการขนถ่ายสินค้าไว้ด้วยกัน โดยให้สิทธิพิเศษทางศุลกากรและ เป็นพื้นที่ ทดลองเปิดเสรี ทางการเงิน ดังเช่นส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันการเงินเอกชนทั้งของจีนและ ต่างประเทศ เปิดเสรีธุรกรรมเงินหยวน และการชำระเงินหยวนข้ามพรมแดน เป็นต้น

การจัดตั้ง ‘เขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้’ จึงเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของรัฐบาลจีนชุดปัจจุบันที่ ต้องการปฏิรูปเศรษฐกิจจีนให้ก้าวไกลอีกขั้นหนึ่ง รวมทั้งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของจีนจากที่ผูกพันกับการ ลงทุนและการส่งออก หันมาให้หันหน้ากับภาคบริการและพาณิชย์กรรมมากขึ้น ซึ่งมี 3 ธนาคาร ยักษ์ใหญ่ คือ ชิตีแบงก์ เอชเอสบีซี และสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด เตรียมเปิดสำนักงานในเขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้

รัฐบาลจีนหวังให้ ‘เขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้’ ซึ่งเป็นเขตการค้าเสรีแห่งแรกของจีนนี้ มีบทบาทสำคัญในการผลักดันมหานครเซี่ยงไฮ้สู่การเป็นศูนย์กลางการเงินและการขนส่งระดับโลก พร้อมทั้งเป็นต้นแบบการก่อตั้งเขตทดลองการค้าเสรีแห่งอื่นต่อไป ขณะนี้มีหลายมณฑลยื่นขอจัดตั้งเขตทดลองการค้าเสรีโดยมี 2 แห่งที่มีความเป็นไปได้สูง คือ มณฑลเทียนจิน และมณฑลกว่างตุ้ง ซึ่งรัฐบาลจีนได้มีการผ่อนปรนการค้าการลงทุนในเขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ใน 4 ด้านสำคัญ ได้แก่

1) การลงทุน โดยส่งเสริมและดึงดูดธุรกิจบริการจากต่างชาติ ด้วยการลดเงื่อนไขและข้อจำกัดด้านการลงทุนที่เดิมที่รัฐบาลจีนเคยคุมเข้มมาโดยตลอด อาทิ การอนุญาตให้ต่างชาติลงทุนได้ 100% โดยไม่ต้องมีหุ้นส่วนฝ่ายจีน หรือการไม่จำกัดเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำในการลงทุน เป็นต้น ซึ่งเป็นผลให้ธุรกิจต่างชาติสามารถลงทุนได้ค่อนข้างเสรีและมีความสะดวกยิ่งขึ้นในธุรกิจบริการ 6 สาขา ดังนี้

- (1) บริการทางการเงิน เช่น ธนาคาร และบริษัทสินเชื่อ
- (2) บริการทางการขนส่งทางเรือ เช่น บริษัท Shipping และบริษัทจัดการโกดังสินค้าสำหรับขนส่งทางเรือ
- (3) บริการทางพาณิชย์ เช่น บริษัทจัดการลงทุน บริษัทตรวจสอบสินเชื่อ บริษัทประกันสุขภาพ และบริษัทจัดหาคนทำงาน
- (4) บริการทางวัฒนธรรม เช่น บริษัทนายหน้าสำหรับนักแสดง และบริษัทจัดหาอุปกรณ์ในธุรกิจบันเทิง
- (5) บริการทางสังคม เช่น ศูนย์ฝึกอบรมด้านการศึกษาและอาชีพ และสถานรักษาพยาบาล
- (6) บริการเฉพาะทาง เช่น บริษัทโทรคมนาคม บริษัทผลิตวิดีโอเกมส์และเครื่องเล่นด้านความบันเทิง บริษัทนายความ บริษัทนายหน้าเที่ยว บริษัทออกแบบวิศวกรรม และบริษัทก่อสร้าง

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2557 รัฐบาลเซี่ยงไฮ้ได้ประกาศรายการประเภทกิจการต้องห้าม (Negative List) ฉบับใหม่ ซึ่งปรับลดข้อจำกัด/ข้อห้ามลงทุนเหลือ 139 รายการจากเดิม 190 รายการ ซึ่งมีรายการลดลงถึงร้อยละ 26.8 (ลดลง 51 รายการ) โดยแบ่งเป็นข้อจำกัดการลงทุน 110 รายการ และข้อห้ามลงทุน 29 รายการ ซึ่งครอบคลุมภาคเกษตรกรรม 6 รายการ ภาคอุตสาหกรรม 66 รายการ และภาคบริการ 67 รายการ

2) การค้า โดยส่งเสริมธุรกิจที่สามารถเชื่อมโยงเงินกับตลาดโลกได้ อาทิ กิจการข้ามชาติที่จะมาตั้งสำนักงานภูมิภาคในเขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ เพื่อดำเนินกิจการ e-commerce ข้ามชาติ (ซื้อขายสินค้าและบริการผ่านระบบออนไลน์) ตลาดสินค้าล่วงหน้า (อาทิ สินค้าเกษตร น้ำมัน ทองคำ) และตลาดขายพันธบัตร (เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการระดมทุน) เป็นต้น

3) การเงิน โดยส่งเสริมให้เงินหยวนสามารถแลกเปลี่ยนได้อย่างเสรีสำหรับการทำธุรกรรมระหว่างประเทศและการใช้เป็นเงินทุน กล่าวคือ สามารถนำเงินทุนในรูปเงินหยวนเข้ามาลงทุนได้ง่ายขึ้นกว่าในอดีต โดยใช้ระบบดอกเบี้ยตามกลไกตลาด (ไม่โดนแทรกแซงโดยกลไกของรัฐดังปัจจุบันที่รัฐบาลจีนควบคุมอยู่) ตลอดจนอนุญาตให้ตั้งสาขานาการที่ต่างชาติถือหุ้น 100% ได้ และอนุญาตให้ธนาคารจีนทำธุรกรรมนอกประเทศได้ (offshore banking) (สามารถทำธุรกรรมการเงินโดยไม่ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบของรัฐบาลกลาง ดังเช่นพื้นที่อื่นๆ ของจีน)

คณะกรรมการกำกับดูแลธนาคารของจีน (China Banking Regulatory Commission) ได้ประกาศมาตรการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจธนาคาร สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร หรือประกอบธุรกรรมการเงินข้ามพรมแดน (Cross-border Banking) ในเขตการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ ดังนี้

1. ส่งเสริมธนาคารของจีนและธนาคารท้องถิ่นของเชียงใหม่ จัดตั้งสาขาในเขตการค้าเสรีฯ และยกระดับเครือข่ายที่มีอยู่ในเขตการค้าเสรีฯ ขึ้นเป็นธนาคารสาขาหรือสาขาย่อย
2. ส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร อาทิ ส่งเสริมธุรกิจขนาดใหญ่ในเขตการค้าเสรีฯ จัดตั้งบริษัทเงินทุนเพื่อบริหารจัดการการเงินของบริษัทหรือกลุ่มบริษัท ส่งเสริมธุรกิจที่มีความพร้อมจัดตั้งบริษัทเงินทุนรถยนต์หรือบริษัทเงินทุนผู้บริโภค ส่งเสริมบริษัทหลักทรัพย์ในเชียงใหม่ย้ายสำนักงานไปยังเขตการค้าเสรีฯ และส่งเสริมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์/บริษัทหลักทรัพย์จัดตั้งบริษัทลูกในเขตการค้าเสรีฯ
3. ส่งเสริมธนาคารต่างชาติเข้ามาดำเนินธุรกิจในเขตการค้าเสรีฯ ทั้งในรูปแบบสาขา บริษัทลูก ธนาคารร่วมทุนจีน-ต่างชาติหรือสำนักงานเฉพาะกิจ ยกกระดับสาขาย่อย/สำนักงานตัวแทนของธนาคารต่างชาติในเขตการค้าเสรีฯ ขึ้นเป็นสาขา รวมทั้งเปิดให้สาขานานาชาติดำเนินธุรกรรมเงินหยวนโดยไม่กำหนดเพดานสูงสุดต่อปี
4. ส่งเสริมภาคเอกชนจีนลงทุนจัดตั้งธนาคารพาณิชย์เอกชน/บริษัทหลักทรัพย์/บริษัทเงินทุนผู้บริโภคในเขตการค้าเสรีฯ
5. ส่งเสริมภาคเอกชนจีนที่มีความพร้อมร่วมทุนกับสถาบันการเงินของจีนหรือต่างชาติจัดตั้งธนาคารร่วมทุนจีน-ต่างชาติในเขตการค้าเสรีฯ
6. ส่งเสริมธนาคารและสถาบันการเงินในเขตการค้าเสรีฯ ให้พัฒนาธุรกรรมการระดมเงินทุนข้ามพรมแดน และบริการการเงินข้ามพรมแดน
7. ส่งเสริมธนาคารของจีนที่มีความพร้อมเปิดบริการ offshore banking ในเขตการค้าเสรีฯ

4) **กฎระเบียบและการจัดการของภาครัฐ** โดยมุ่งพัฒนากฎระเบียบให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ รวมถึงพัฒนากลไกการทำงานของภาครัฐที่ส่งเสริมความเป็นธรรมทางการค้าและการลงทุนภายในเขตการค้าเสรีเชียงใหม่

2. ข้อมูลทางเศรษฐกิจ

2.1 ดัชนีทางเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญ

ในปี 2558 มหานครเชียงใหม่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่ากับ 2.49 ล้านล้านบาท มากเป็นอันดับที่ 12 ของจีนและมีรายได้ต่อหัวของประชากรอยู่ที่ 10,290 หยวน มากเป็นอันดับที่ 3 ของจีน¹

ในปี 2559 มหานครเชียงใหม่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่ากับ 2.74 ล้านล้านบาท GDP มากเป็นอันดับ 1 ของจีน และมีรายได้ต่อหัวของประชากรอยู่ที่ 10,310 หยวน มากเป็นอันดับที่ 9 ของจีนในปี 2559 มหานครเชียงใหม่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม เท่ากับ 2.74 ล้านล้านบาท²

¹ <http://www.stats-sh.gov.cn/sjfb/201602/286826.html>

<http://xxw3441.blog.163.com/blog/static/7538362420164891320731/>

² <http://www.guanxian.org/html/2017/0124/0953519240.htm>

<http://finance.sina.com.cn/roll/2017-01-23/doc-ifxzunxf1824963.shtml>

ตารางที่ 1.1 ดัชนีทางเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญของมหานครเซี่ยงไฮ้

ดัชนีทางเศรษฐกิจ	2552	2553	2554	2555	2556	2557	การเปลี่ยนแปลง เทียบกับปี 2556 (%)
	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายใน มณฑล (พันล้านหยวน)	1,504.60	1,716.60	1,919.57	2,018.17	2,181.81	2,356.77	8.02
Per Capita GRP (หยวน)	78,989.00	76,074.00	82,560.00	85,373.00	90,092.00	97,370.00	8.07
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม							
- อุตสาหกรรมภาค การเกษตร (พันล้าน หยวน)	11.4	11.4	12.5	12.78	12.48	12.42	-0.48
- อุตสาหกรรมภาคการ ผลิต (พันล้านหยวน)	600.2	721.8	792.8	785.48	790.78	816.77	3.29
☐ อุตสาหกรรม การผลิต	540.9	653.6	720.9	709.78	713.91	736.28	3.13
☐ อุตสาหกรรม การก่อสร้าง	59.3	68.2	71.9	75.7	79.11	83.18	5.14
- อุตสาหกรรมภาค บริการ (พันล้าน หยวน)	893	983.4	1,114.30	1,219.92	1,378.54	1,527.57	10.81
มูลค่าเพิ่มของผลผลิต อุตสาหกรรม (พันล้าน หยวน)	727.70	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (พันล้านหยวน)	527.3	531.8	506.7	525.44	564.78		7.49
การค้าปลีก (พันล้านหยวน)	461.08	549.47	644.66	703.92	771.50	841.48	9.07
เงินเพื่อ (ดัชนีราคา ผู้บริโภค%)	-0.4	3.1	5.2	2.8	2.3	2.7	17.39
มูลค่าการส่งออก (พันล้าน เหรียญสหรัฐ)	141.91	180.78	209.79	206.81	204.24	210.27	2.95

โครงการที่ปรึกษาส่งเสริมการลงทุนไทย-จีน ประจำปีงบประมาณ 2560

มูลค่านำเข้า (พินลัน เหรียญสหรัฐ)	135.82	188.09	227.65	229.95	237.15	256.34	8.09
ดัชนีทางเศรษฐกิจ	2552	2553	2554	2555	2556	2557	การเปลี่ยนแปลงเทียบกับปี 2555 (%)
	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	
การลงทุนจากต่างประเทศ							
- มูลค่าของสัญญา (พินลันเหรียญ สหรัฐ)	13.3	15.31	20.1	22.34	24.63	31.61	28.34
- มูลค่าการลงทุนจริง (พินลันเหรียญสหรัฐ)	10.54	11.12	12.6	15.19	16.78	18.16	8.22

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

ในปี 2557 มหานครเซี่ยงไฮ้มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมาจากภาคการเกษตรร้อยละ 0.53 ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ร้อยละ 34.66 และอุตสาหกรรมด้านการบริการอยู่ที่ร้อยละ 64.82 มูลค่าหลักของภาคอุตสาหกรรมคือ อุตสาหกรรมการผลิตซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 90.14 ของมูลค่าในภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด ส่วนอุตสาหกรรมก่อสร้างมีมูลค่าร้อยละ 10.18 ของมูลค่าในภาคอุตสาหกรรมสำหรับภาคบริการมูลค่าหลักมาจากธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจการเงิน ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และ ธุรกิจบริการคอมพิวเตอร์และอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ตามลำดับ ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม

รายการ	มูลค่า (พินลันหยวน)	สัดส่วน ต่อมูลค่ารวม (%)
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของ มณฑล	2,356.77	100.00
ภาคการเกษตร	12.42	0.53
ภาคอุตสาหกรรม	816.77	34.66
- อุตสาหกรรมการผลิต	736.28	31.24
- อุตสาหกรรมการก่อสร้าง	83.18	3.53
ภาคบริการ	1,527.57	64.82
- ธุรกิจคมนาคมขนส่ง จัดเก็บ สินค้า และไปรษณีย์	104.44	4.43

- ธุรกิจบริการคอมพิวเตอร์และ อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์	121.18	5.14
รายการ	มูลค่า (พันล้านบาท)	สัดส่วน ต่อมูลค่ารวม (๔)
- ธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก	364.73	15.48
- ธุรกิจด้านที่พักอาศัยและจัด เลี้ยง	35.92	1.52
- ธุรกิจการเงิน	340.04	14.43
- ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์	153.09	6.50

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

2.2 ภาคการเกษตร

มหานครเซี่ยงไฮ้สามารถผลิตพืชผลที่เป็นวัตถุดิบหลัก (ต่อหน่วยพื้นที่) ได้มากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ ทั้งนี้เซี่ยงไฮ้วางรากฐานสาธารณูปโภคในเขตพื้นที่เกษตรยุคใหม่ 4 แห่งเพื่อส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมทางการเกษตรให้ทันสมัย ทำให้การผลิตผักสด ดอกไม้เห็ดที่รับประทานได้ รวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรได้เข้าสู่รูปแบบใหม่อย่างจริงจังและยังมีการเปิดกิจการประกอบการด้านการเกษตรขนาดใหญ่ และกลางและของต่างชาติจำนวนมาก มหานครเซี่ยงไฮ้มีพื้นที่เพาะปลูกทั้งสิ้นราว 3.9 แสนเฮกเตอร์ (1 เฮกเตอร์ = 10,000 ตารางเมตร) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 1.88 แสนเฮกเตอร์ พืชเศรษฐกิจจำพวกเมล็ดพืชที่ให้น้ำมัน 0.155 แสนเฮกเตอร์ และผักผลไม้ 1.3 แสนเฮกเตอร์ ทั้งนี้ในปี 2557 มหานครเซี่ยงไฮ้มีมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรทั้งสิ้น 32.22 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.40 จากปี 2556 โดยมูลค่าจากการเพาะปลูกมากที่สุด คิดเป็น 16.95 พันล้านบาท ตามมาด้วยการเลี้ยงสัตว์ และการประมงตามลำดับ ทั้งนี้ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของมหานครเซี่ยงไฮ้ ได้แก่ ผัก จำพวกธัญพืช และผลไม้ ดังตารางที่ 1.3 และตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.3 มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรของมหานครเซี่ยงไฮ้ปี 2557

รายการ	มูลค่าปี 2552 (พันล้าน หยวน)	มูลค่าปี 2553 (พันล้าน หยวน)	มูลค่าปี 2554 (พันล้าน หยวน)	มูลค่าปี 2555 (พันล้าน หยวน)	มูลค่าปี 2556 (พันล้าน หยวน)	มูลค่าปี 2557 (พันล้าน หยวน)	สัดส่วนการ เปลี่ยนแปลง (%)
มูลค่าผลผลิต ทาง การเกษตร	28.32	28.7	31.46	32.17	32.35	32.22	-0.40
การ เพาะปลูก	14.75	15.53	16.51	17.15	17.23	16.95	-1.63

การป่าไม้	0.9	0.8	0.8	0.96	0.97	0.87	-10.31
การเลี้ยงสัตว์	6.46	6.29	7.74	7.26	7	6.99	-0.14
การประมง	5.35	5.26	5.47	5.74	5.99	6.25	4.34
การให้บริการ	0.85	0.87	0.97	1.07	1.17	1.15	-1.71

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

ตารางที่ 1.4 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของมหานครเซี่ยงไฮ้ปี 2557

รายการ	ปริมาณปี 2554	ปริมาณปี 2555	ปริมาณปี 2556	ปริมาณปี 2557	สัดส่วนการ เปลี่ยนแปลง (%)
	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	
Grain	122	122.39	114.15	112.89	-6.73
แตง	46.01	37.14	35.55	38.32	-4.28
ผัก	408.24	395.65	385.34	377.95	-2.61
คอตตอน	0.5	0.38	0.39	0.12	2.63
เมล็ดฝักน้ำมัน	1.86	1.73	1.5	1.05	-13.29
ผลไม้	40.22	48.15	37.01	45.85	-23.14
พืชตระกูลส้ม (Citrus)	17.68	24.28	15.52	23.42	-36.08
รายการ	ปริมาณปี 2554	ปริมาณปี 2555	ปริมาณปี 2556	ปริมาณปี 2557	สัดส่วนการ เปลี่ยนแปลง (%)
	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	(หมื่นตัน)	
ลูกแพร์	3.2	3.74	3.65	3.71	-2.41

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

2.3 ภาคอุตสาหกรรม

ในปี 2557 มหานครเซี่ยงไฮ้มีมูลค่าผลผลิตด้านอุตสาหกรรม (Gross Industrial Output Value)ทั้งสิ้น 34, 071,19 ล้านหยวนซึ่งมีค่าสัดส่วนของประเภทอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมดังตารางที่ 1.5

ตารางที่ 1.5 สัดส่วนของประเภทอุตสาหกรรมของมหานครเซี่ยงไฮ้ต่อ GRP(%)

ประเภท	2552	2553	2554	2555	2556	2557
อุตสาหกรรมภาคการเกษตร	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6	0.5
อุตสาหกรรมภาคการผลิต	39.9	42	41.3	39	36.2	34.7
- อุตสาหกรรมการผลิต	36	38	37.6	35.2	32.7	31.2
- อุตสาหกรรมการก่อสร้าง	3.9	4	3.7	3.8	3.6	3.5
อุตสาหกรรมภาคบริการ	59.4	57.3	58	60.4	63.2	64.8

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

อุตสาหกรรมยานยนต์ก็เป็นอีกหนึ่งในอุตสาหกรรมที่สำคัญของมหานครเซี่ยงไฮ้โดยสามารถแยกเป็น 4 ส่วนคือ 1) ผู้ผลิตรถยนต์ที่พัฒนาตราสินค้าของตนเอง 2) ผู้ผลิตรถยนต์แบบร่วมทุนกับบริษัทรถยนต์ของประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ 3) ส่วนของการพัฒนาธุรกิจรถยนต์ที่ใช้งานแล้ว และ 4) ส่วนของอุตสาหกรรมบริการรถยนต์และอะไหล่ยานยนต์

นอกจากอุตสาหกรรมยานยนต์แล้ว มหานครเซี่ยงไฮ้ยังถือว่าเป็นผู้นำทางด้านการผลิตก๊าซเอธิลีน (ซึ่งเป็นก๊าซที่ไม่มีสีสามารถติดไฟได้) พลาสติก ไมโครคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรศัพท์มือถือ

ทั้งนี้ อุตสาหกรรมยานยนต์แล้ว มหานครเซี่ยงไฮ้ที่จะเร่งผลักดันต่อยอดเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางการเงินและการเดินเรือโลกในปี 2563 คือ อุตสาหกรรมยาชีวภาพ พลังงานจากแหล่งใหม่ วัสดุดิบจากแหล่งใหม่ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการผลิตในชั้นไฮเอ็น โดยมีปัจจัยที่เป็นเครื่องมือสำคัญกว่าในการต่อยอดอุตสาหกรรมเหล่านี้ในเชิงพาณิชย์ คือ การศึกษาวิจัย บุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญระดับสูง และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ตารางที่ 1.6 ผลผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของมหานครเซี่ยงไฮ้ในปี 2557

ผลิตภัณฑ์	หน่วย	2552	2553	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
ไฟฟ้า	(ร้อยล้าน kWh)	778.2	876.2	947	886.19	959.51	792.30	-17.43
ไมโครคอมพิวเตอร์	(หมื่นชุด)	7,320.15	9,388.44	10,162.53	9,804.83	8,101.30	6,295.42	-22.29

โครงการที่ปรึกษาส่งเสริมการลงทุนไทย-จีน ประจำปีงบประมาณ 2560

โลหะภัณฑ์	(หมื่นตัน)	2,181.37	2,475.95	2,482.81	2,340.76	2,322.76	2,309.14	0.59
เครื่องมือสื่อสาร	(หมื่นชุด)	198.76	299.44	490.4	148.75	89.73	37.18	-58.56
มอเตอร์ไซด์	(หมื่นคัน)	125.03	169.89	191.57	202.43	226.89	247.45	9.06
ซีเมนต์	(หมื่นตัน)	754.19	670.8	805.56	794.71	750.31	685.97	-8.58
เครื่องซักผ้า	(หมื่นเครื่อง)	207.79	216.57	218.96	197.12	184.23	181.93	-1.25
ตู้เย็น	(หมื่นเครื่อง)	189.15	218.55	185.19	151.63	153.93	153.98	0.03
เครื่องปรับอากาศ	(หมื่นเครื่อง)	317.78	400.41	619.91	584.1	410	403.53	-1.58
น้ำมันฝัก	(หมื่นตัน)	92.27	85.31	84.56	101.7	104.24	109.85	5.38

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

จากตัวเลขการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของ 6 อุตสาหกรรมหลักที่เน้นการพัฒนาเป็นหลัก พบว่าในปี 2557 มูลค่าการลงทุนรวม 6 อุตสาหกรรมหลักรวมทั้งสิ้น 690.16 ร้อยล้านบาท อัตราเติบโตลดลงจากปีก่อนร้อยละ 6.95 ซึ่งในประเภทของอุตสาหกรรมนั้น ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อสารและสารสนเทศมีมูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากเป็นอันดับหนึ่งถึง 163.08 ร้อยล้านบาท แต่มีอัตราการเติบโตลดลงมากเป็นอันดับหนึ่งของประเภทอุตสาหกรรมจากปีก่อนร้อยละ 21.93 สำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมีมีอัตราการเติบโตสูงที่สุดจากปีก่อนที่ร้อยละ 27.52 และยาชีวภาพเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรน้อยที่สุดถึง 75.59 ร้อยล้านบาท โดยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ร้อยละ 1.03 ดังตารางที่ 1.7

ตารางที่ 1.7 การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของ 6 อุตสาหกรรมหลักที่เน้นการพัฒนา (ร้อยละ) (ร้อยล้านบาท)

ประเภทอุตสาหกรรม	มูลค่าปี 2543	มูลค่าปี 2553	มูลค่าปี 2556	มูลค่าปี 2557
6 อุตสาหกรรมหลัก	283.73	730.68	741.73	690.16
ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อสารและสารสนเทศ	99.30	219.65	208.88	163.08
ยานยนต์	45.40	109.68	143.85	142.67

ปิโตรเลียมและปิโตรเคมี	37.74	85.03	94.56	120.58
เหล็กที่มีคุณภาพสูง	62.23	113.79	53.97	55.94
เครื่องจักรและอุปกรณ์	26.71	176.31	168.39	132.31
ยาชีวภาพ	12.34	26.21	74.82	75.59

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

จากตัวเลขมูลค่าการจำหน่ายสินค้าในเขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้พบว่า ในปี 2557 มีมูลค่ารวม 13,879.41 ร้อยล้านบาท มีอัตราการเติบโตขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.17 การขายส่งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีมูลค่าสูงที่สุดเป็นอันดับหนึ่งถึง 7,163.84 ร้อยล้านบาท มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.49 การขายส่งเครื่องใช้ไฟฟ้ามีอัตราการเติบโตสูงสุดเปรียบเทียบกับปีก่อนที่ร้อยละ 25.99 การค้าและตัวแทนจำหน่ายมีมูลค่าต่ำสุดที่ 5.25 ร้อยล้านบาท มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 25.90 ดังตารางที่ 1.8

ตารางที่ 1.8 มูลค่าการจำหน่ายสินค้าในเขตทดลองการค้าเสรี ปีค.ศ.2012-2014

(หน่วย ร้อยล้านบาท)

ประเภทกิจการ	2555	2556	2557
มูลค่ารวม	10,998.09	12,373.36	13,879.41
การขายส่งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	5,889.44	6,425.55	7,163.84
การขายส่งผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์	3,825.06	4,178.29	4,720.46
การขายส่งคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์และอุปกรณ์เสริม	1,423.10	1,587.79	1,972.82
การขายส่งผลิตภัณฑ์เครื่องจักร	1,273.85	1,319.67	1,304.27
การขายส่งผลิตภัณฑ์ยานยนต์และชิ้นส่วน	790.53	927.59	1,139.11
การขายส่งผลิตภัณฑ์แร่ วัสดุก่อสร้างและผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์	2,976.44	3,575.46	3,934.88
การขายส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	2,072.56	2,232.01	2,381.83
การขายส่งโลหะและแร่โลหะ	869.93	1,307.42	1,521.12
การขายส่งผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์	754.21	888.53	1,012.76
การขายส่งผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์	535.58	642.62	762.80
การขายส่งยา	218.61	245.90	249.96
การขายส่งสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มและผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	842.59	848.28	913.49
การขายส่งวัสดุสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	393.61	383.83	411.58
การขายส่งผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันอื่นๆ	217.62	219.38	222.61
การขายส่งนาฬิกา	175.54	176.91	178.20
การขายส่งเครื่องใช้ไฟฟ้า	125.54	125.34	157.92
การขายส่งเครื่องสำอาง	69.23	80.57	80.04

การขนส่งอาหาร เครื่องดื่มและบุหรี	239.18	264.98	379.17
การขนส่งเครื่องดื่มและใบชา	129.85	117.88	91.17
การขนส่งสุรา	128.40	116.53	89.77
การขนส่งอุปกรณ์กีฬาและผลิตภัณฑ์เครื่องเขียน	166.41	185.94	190.85
การขนส่งผลิตภัณฑ์เกษตรและปศุสัตว์	68.27	113.38	139.25
การค้าและตัวแทนจำหน่าย	2.98	4.17	5.25
การขนส่งประเภทอื่นๆ	58.57	67.08	139.93

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

จากตัวเลขดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญของเขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ พบว่า ในปี 2557 มีอุตสาหกรรมเกิดใหม่ทั้งสิ้น 11440 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 159.06 โครงการลงทุนจากต่างชาติรวม 2057 โครงการ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 472.98 มูลค่าสัญญาของโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติรวม 117.95 ร้อยล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 517.86 และมีจำนวนเงินลงทุนที่แท้จริงของโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติรวม 6.21 ร้อยล้านดอลลาร์ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 10.65 ดังตารางที่ 1.9

ตารางที่ 1.9 ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญของเขตทดลองการค้าเสรีเซี่ยงไฮ้ (ปีค.ศ.2012-2014)

ดัชนี	หน่วย	2555	2556	2557	
รายได้สุทธิจากการประกอบกิจการ	ร้อยล้านหยวน	12,849.72	14,424.44	16,094.55	
รายได้ของสำนักงานใหญ่	ร้อยล้านหยวน	6,497.29	7,129.86	7,794.71	
กำไรสุทธิ	ร้อยล้านหยวน	464.53	559.48	637.90	
ปริมาณการจำหน่ายสินค้า	ร้อยล้านหยวน	10,998.09	12,373.36	13,879.41	
รายได้จากการบริการขนส่งทางทะเล	ร้อยล้านหยวน	849.16	1,033.47	1,203.69	
มูลค่ามวลรวมอุตสาหกรรมการผลิต	ร้อยล้านหยวน	727.78	646.16	572.70	
จำนวนพนักงานจนถึงสิ้นสุดปีบัญชี	หมื่นคน	26.90	28.61	29.61	
มูลค่าการลงทุนในทรัพย์สินถาวร	ร้อยล้านหยวน	48.40	51.03	30.42	
ปริมาณการนำเข้าส่งออกสุทธิ	ร้อยล้านดอลลาร์	1,130.52	1,134.33	1,241.00	

โครงการที่ปรึกษาส่งเสริมการลงทุนไทย-จีน ประจำปีงบประมาณ 2560

ปริมาณการนำเข้า	ร้อยล้านดอลลาร์	867.10	839.30	909.54	
ปริมาณการส่งออก	ร้อยล้านดอลลาร์	263.42	295.03	331.46	
รายได้จากการเก็บภาษีของหน่วยงานสรรพากร	ร้อยล้านหยวน	428.96	508.27	576.39	
รายได้จากการเก็บภาษีของหน่วยงานสรรพสามิต	ร้อยล้านหยวน	988.78	937.73	982.55	
อุตสาหกรรมเกิดใหม่	ราย	788	4,416	11,440	
โครงการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ	โครงการ	164	359	2,057	
มูลค่าสัญญาของโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ	ร้อยล้านดอลลาร์	16.16	19.09	117.95	
จำนวนเงินลงทุนที่แท้จริงของโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ	ร้อยล้านดอลลาร์	5.40	6.95	6.21	
ทุนจดทะเบียนของวิสาหกิจในประเทศ	ร้อยล้านหยวน	56.26	853.62	3,328.87	
ศักยภาพในการรองรับตู้คอนเทนเนอร์ของพื้นที่ท่าเรือ	หมื่นTEU	2,951.3	3,058.5	3,236.6	
ท่าเรือไว่เกาเฉียว	หมื่นTEU	1,536.3	1,622.0	1,716.4	
ท่าเรือหยางซาน	หมื่นTEU	1,415.0	1,436.5	1,520.2	
ศักยภาพในการรองรับสินค้าของสนามบินนานาชาติผู้ตง	หมื่นตัน	295.0	291.5	318.2	
มูลค่าการนำเข้าส่งออกสินค้าของพื้นที่ท่าเรือไว่เกาเฉียว	ร้อยล้านหยวน		22,511.1	23,848.9	
มูลค่าการนำเข้าส่งออกสินค้าของพื้นที่ท่าเรือหยางซาน	ร้อยล้านหยวน		17,235.3	18,274.5	
มูลค่าการนำเข้าส่งออกสินค้าของสนามบินนานาชาติผู้ตง	ร้อยล้านหยวน		19,829.1	21,372.3	

1 รายได้จากการเก็บภาษีของหน่วยงานสรรพากรเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษีทั้งหมดตามข้อกำหนดของกรมสรรพากรระดับเมือง โดยข้อมูลการจัดเก็บภาษีนั้นได้รวมถึงการ “ยกเว้น, ลด, ปรับ” ภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

2.4 ภาคบริการ

2.4.1 ธุรกิจการท่องเที่ยว

มหานครเซี่ยงไฮ้ เป็นจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งจากในและต่างประเทศ โดยในปี 2557 มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 5,705 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีจำนวนนักท่องเที่ยว 7.913 ล้านคน ในจำนวนนี้มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 6.11 ล้านคน และเป็นนักท่องเที่ยวชาวฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน 1.80 ล้านคน ดังตารางต่อไปนี้ จากจำนวนนักท่องเที่ยว 8.2 ล้านคนลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 2.6 ในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 6.5 ล้านคน และเป็นนักท่องเที่ยวชาวฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน 1.69 ล้านคน ดังตารางต่อไปนี้

รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของนครเซี่ยงไฮ้ในแต่ละปี

(หน่วย ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ปี	2543	2553	2556	2557
รายได้	1,613	6,405	5,337	5,705

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเที่ยวในปี 2557

(หน่วย หมื่นครั้ง)

ดัชนี	2543	2553	2556	2557
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	139.14	665.63	597.59	611.14
ญี่ปุ่น	53.76	152.47	106.63	101.28
สิงคโปร์	5.29	23.50	20.26	21.72
เยอรมัน	7.11	29.52	30.67	31.93
ฝรั่งเศส	5.39	24.86	22.17	21.81

อังกฤษ	1.69	20.94	22.06	22.77
อิตาลี	1.88	11.49	11.77	12.20
แคนาดา	2.25	20.97	17.43	17.19
สหรัฐอเมริกา	13.78	80.79	77.16	77.42
ออสเตรเลีย	3.23	21.33	20.86	20.59
ฮ่องกง มาเก๊า	17.62	77.47	59.84	66.94
ไต้หวัน	19.88	108.02	99.97	113.22

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

2.4.2 ธุรกิจประกันภัย

ในปี 2557 ธุรกิจประกันภัยในมหานครเซี่ยงไฮ้มีรายได้จากเบี้ยประกัน 98,675 ล้านบาท โดยเป็นรายได้จากเบี้ยประกันทรัพย์สิน 32,036 ล้านบาท และเป็นรายได้จากเบี้ยประกันชีวิต 66,639 ล้านบาท สำหรับค่าสินไหมที่บริษัทประกันภัยต้องชดใช้มีมูลค่ารวม 37,866 ล้านบาท โดยเป็นค่าสินไหมสำหรับประกันภัยประเภททรัพย์สิน 17,724 ล้านบาท และเป็นค่าสินไหมสำหรับประกันภัยประเภทชีวิต 20,142 ล้านบาท ดังตารางที่ 1.10

ตารางที่ 1.10 รายได้จากเบี้ยประกันและค่าสินไหมที่บริษัทประกันภัยต้องชดใช้ในปี 2557

รายการ	ประกันทรัพย์สิน (ล้านบาท)	ประกันชีวิต (ล้านบาท)	รวม (ล้านบาท)
รายได้จากเบี้ยประกัน	32,036.00	66,639.00	98,675.00
ค่าสินไหมที่ชดใช้	17,724.00	20,142.00	37,866.00

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

2.5 การลงทุนจากต่างประเทศ

จากข้อมูลการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติพบว่า ในปี 2557 มีมูลค่าของการทำสัญญาทั้งสิ้น 31,610 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 28.34 ที่มีมูลค่า 24,630 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีมูลค่าการลงทุนจริงทั้งสิ้น 18,160 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 8.22 ดังตารางที่ 1.11

ตารางที่ 1.11 มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศ

รายการ	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
มูลค่าของสัญญา (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	20.1	22.34	24.63	31.61	28.34
มูลค่าการลงทุนจริง (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	12.6	15.19	16.78	18.16	8.22

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

ภายหลังจากการเข้าร่วม WTO ของประเทศจีน มหานครเซี่ยงไฮ้ได้กลายเป็นเมืองที่ดึงดูดการลงทุนจากประเทศต่างๆทั่วโลก ในสิ้นปี 2553 มีบริษัทข้ามชาติเข้ามาจัดตั้งสำนักงานใหญ่ประจำภูมิภาคใน มหานครเซี่ยงไฮ้รวม 301 ราย ซึ่งในจำนวนดังกล่าวเป็นบริษัทที่ติด 500 อันดับบริษัทยักษ์ใหญ่โดยนิตยสารฟอร์จูน 74 ราย นอกจากนี้ มีธุรกิจต่างชาติเข้ามาจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาใน มหานครเซี่ยงไฮ้แล้ว 317 แห่ง อีกทั้งมหานครเซี่ยงไฮ้ได้ดำเนินนโยบาย เปิดรับ WFOEs (Wholly Foreign-owned Enterprises) และบริษัทต่างประเทศเข้ามาลงทุนและมีการผลักดันนักลงทุนให้ใช้รูปแบบการลงทุนใหม่ๆ เช่น M&A เพื่อเข้าเปิดโอกาสให้นักลงทุนได้เข้ามามีส่วนรวมในการปฏิรูปบริษัทท้องถิ่นที่เป็นของคนจีน

การลงทุนในมหานครเซี่ยงไฮ้ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในด้านอุตสาหกรรมบริการและอุตสาหกรรมการผลิตตามลำดับ โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมานักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมบริการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการเติบโตที่รวดเร็ว ทั้งทางด้านการค้า การขนส่ง การโฆษณา รวมถึงการเงินและการธนาคาร ทั้งนี้ นักลงทุนจากประเทศฮ่องกงเข้ามาลงทุนในด้านของอสังหาริมทรัพย์ ธนาคาร ศูนย์อาหารและการค้าปลีก ในส่วนของนักลงทุนต่างชาติจากประเทศอื่นๆ คือประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และได้หวัน

มหานครเซี่ยงไฮ้ยังมีแผนดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพ (Medical Tourism) โดยสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างชาติ เพื่อเป็นประตูนำธุรกิจและองค์กรที่เกี่ยวข้องเดินทางสู่ตลาดท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพในระดับสากล ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยตงจี้ (Tongji University) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยชื่อดังของ มหานครเซี่ยงไฮ้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัย University of California Davis ของสหรัฐอเมริกาในการเป็นหุ้นส่วนทางกลยุทธ์ร่วมกัน 8 ด้าน คือ การวินิจฉัยโรคการศึกษาทางการแพทย์ การวิจัย การพยาบาล การบริหารโรงพยาบาล การสาธารณสุข อิเล็กทรอนิกส์ การแพทย์ และการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีไปสู่การพัฒนาธุรกิจบริการการแพทย์สมัยใหม่ของมหานครเซี่ยงไฮ้ให้มีการยกระดับสู่สากล และเป็นช่องทางนำให้ธุรกิจในวงการที่เกี่ยวข้องได้ก้าวออกไปชิงส่วนแบ่งตลาดโลกได้ในอนาคต

ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพเป็นธุรกิจสาขาใหม่ที่เกิดจากการบูรณาการระหว่างบริการ การแพทย์ระดับสากลและการค้าบริการระหว่างประเทศ ซึ่งจัดว่าเป็นธุรกิจที่สอดคล้องกับเป้าหมายใน การพัฒนาธุรกิจบริการสมัยใหม่ และการยกระดับอุตสาหกรรม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 5 ปี ฉบับที่ 12 ของมหานครเซี่ยงไฮ้

จากมาตรการส่งเสริมการลงทุนนักธุรกิจต่างชาติที่รัฐบาลเซี่ยงไฮ้ให้ความสำคัญ มาตรการอำนวยความสะดวกและการลดหย่อนขั้นตอนและวิธีปฏิบัติสำหรับการประกอบธุรกิจ ได้แก่ ในเขตทดลองการค้าเสรี นครเซี่ยงไฮ้ (Shanghai Free-Trade Zone: SFTZ) และการเปิดเสรีทางการเงินจึงน่าจะเชื่อได้ว่าจะมีการลงทุน จากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

2.6 การค้าระหว่างประเทศ

ในปี 2557 มูลค่าการนำเข้า-ส่งออก ของมหานครเซี่ยงไฮ้เท่ากับ 466,622 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมี มูลค่าการส่งออกเท่ากับ 210,277 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 256,345 ล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ

การค้าต่างประเทศของมหานครเซี่ยงไฮ้ มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในหลายปีที่ผ่านมา โดยตลาด ส่งออกที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฮองกง เนเธอร์แลนด์ เยอรมัน แลนด์และเกาหลีใต้ ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ส่งออกส่วนใหญ่ ได้แก่ เครื่องจักรกลและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์วัตถุดิบการผลิต อุปกรณ์ไฟฟ้า เสื้อผ้า รวมถึงเคมีภัณฑ์

ตารางที่ 1.12 ประเทศที่เป็นแหล่งสินค้าส่งออกที่สำคัญของมหานครเซี่ยงไฮ้

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
	(ร้อยล้าน เหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้าน เหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้าน เหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้าน เหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้าน เหรียญสหรัฐฯ)	
United States	409.91	483.94	501.59	506.5	498.45	-1.59
Japan	196.46	239.74	249.62	249.09	233.13	-6.41
Hong Kong China	134.09	161.46	159.69	167.7	184.65	10.11
Netherlands	77.61	88.52	80.49	84.95	92.49	8.88
Germany	86.05	86.21	94.34	67.09	73.93	10.20
Republic of Korea	58.92	74.18	69.45	62.12	71.62	15.29

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

ทางด้านกรนำเข้าสินค้านั้น ประเทศที่ มหานครเซี่ยงไฮ้มีการนำเข้าสินค้าในปริมาณมากที่สุด ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เยอรมัน เกาหลีใต้ และมาเลเซีย ตามลำดับ โดยมีผลิตภัณฑ์นำเข้าหลัก คือ เครื่องจักรกลและ อุปกรณ์ขนส่งต่างๆ อุปกรณ์ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ วัตถุดิบการผลิต รวมถึงอาหารและปศุสัตว์ ดังตารางที่ 1.13

ตารางที่ 1.13 ประเทศที่เป็นแหล่งสินค้านำเข้าที่สำคัญของมหานครเซี่ยงไฮ้

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	
Japan	308.71	346.54	323.49	301.7	311.75	3.33
United States	202.75	212.6	200.19	227.34	265.53	16.80
Germany	140.61	178.8	192.25	208.61	249.39	19.55
ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (%)
	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	(ร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ)	
Republic of Korea	146.41	185.01	175.08	176.9	190.84	7.88
Malaysia	107.75	149.47	158.7	137.67	111.93	-18.70

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

2.7 ตลาดผู้บริโภค

ในปี 2557 ประชากรใน มหานครเซี่ยงไฮ้มีรายได้สุทธิต่อหัวคน เป็น 47,710. หยวนต่อปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.80 จากปีที่ผ่านมาในขณะที่ค่าครองชีพของประชากรเมืองต่อหัวในปี 2557 อยู่ที่ 30,520 หยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.40 จากปี 2556 ซึ่งอยู่ที่ 28,155 หยวน โดยมีการใช้จ่ายในสินค้าประเภทอาหารมากที่สุด ดังตารางที่ 1.14

ตารางที่ 1.14 โครงสร้างการใช้จ่ายของประชากรในเขตเมือง

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนต่อมูลค่ารวม (%)
รายได้สุทธิต่อหัวคน (หยวน) Average per Capita Disposable Income (yuan)	31,838.00	36,230.00	40,188.00	43,851.00	47,710.00	8.80
Average per Capita Consumption Expenditures (yuan)	23,200.00	25,102.00	26,253.00	28,155.00	30,520.00	8.40
อาหาร	7,777.00	8,906.00	9,656.00	9,823.00	10,677.00	8.69
เครื่องนุ่งห่ม	1,794.00	2,054.00	2,111.00	2,032.00	2,038.00	0.30
ยาและการบริการทางแพทย์	1,006.00	1,141.00	1,017.00	1,350.00	1,449.00	7.33

เครื่องใช้ในบ้านต่างๆที่จำเป็น	1,800.00	1,826.00	1,906.00	1,706.00	1,779.00	4.28
การคมนาคมและการสื่อสาร	4,076.00	3,808.00	4,564.00	4,736.00	4,885.00	3.15
การศึกษาและวัฒนธรรม	3,363.00	3,746.00	3,724.00	4,122.00	4,931.00	19.63
ที่อยู่อาศัย	2,166.00	2,226.00	1,790.00	2,848.00	3,031.00	6.43
รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	สัดส่วนต่อมูลค่ารวม (%)
สาธารณูปโภค และบริการอื่นๆ	1,218.00	1,395.00	1,485.00	1,538.00	1,730.00	12.48

ที่มา : Shanghai Statistical Yearbook 2015

บริษัทค้าปลีกต่างชาติหลักๆ ที่ตั้งอยู่ในมหานครเซี่ยงไฮ้ อาทิเช่น Carrefour, Walmart, Metro, และ Lotus Supercenter อีกทั้งยังมีห้างสรรพสินค้าอย่างเช่น Isetan, No.1 Yaohan, SOGO และ Pacific Department Store เป็นต้น ซึ่งในส่วนของซูเปอร์มาร์เก็ตท้องถิ่นหลักๆคือ Lianhua Supermarket, Hualian Supermarket และ Nonggongshang Supermarket ซึ่งเป็นร้านค้าปลีกที่ใหญ่ที่สุดของประเทศจีน

2.8. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนครเซี่ยงไฮ้ 5 ปี ฉบับที่ 13 (2559 – 2563)

เป้าหมายหลัก

1. บรรลุแผนการพัฒนานครเซี่ยงไฮ้ให้เป็น 4 ศูนย์กลางระดับโลกในปีพ.ศ. 2563 ได้แก่ ศูนย์กลางเศรษฐกิจ ศูนย์กลางการค้า ศูนย์กลางการเงิน และศูนย์กลางการขนส่งทางน้ำ และพัฒนาเป็นมหานครนานาชาติที่ทันสมัยตามแนวทางสังคมนิยม
2. เร่งให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ใช้นวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน โดยรักษาอัตราการเติบโตของ GDP ให้สูงกว่า 6.5% ต่อปี และเพิ่มงบประมาณ R&D ให้สูงกว่า 3.5% ของ GDP
3. เสริมสร้าง Soft Power ด้านวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญ โดยพัฒนานครเซี่ยงไฮ้ให้เป็นมหานครนานาชาติทางวัฒนธรรมซึ่งมีความเปิดกว้างและทุกคนสามารถมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง
4. ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยลดค่ามาตรฐานความเข้มข้นของ PM 2.5 ในอากาศเหลือ 42 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (ปีพ.ศ. 2558 อยู่ที่ระดับ 53 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) และขจัดน้ำเสีย

ในปี 2559 นี้ รัฐบาลนครเซี่ยงไฮ้ตั้งเป้าการเติบโตของ GDP ระหว่าง 6.5 – 7% และมุ่งพัฒนา SFTZ ให้เป็นเขตการค้าเสรีที่มีระดับการเปิดเสรีสูงสุด โดยใช้นวัตกรรมการจัดการแบบ Negative List และ Pre-Establishment National Treatment เพิ่มหน่วยงานใน “Single Window” เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนยิ่งขึ้น อนุญาตให้แลกเปลี่ยนเงินหยวน และขยายการใช้บัญชี Free Trade Account ซึ่งช่วยให้ภาคธุรกิจกู้ยืมเงินหยวนจากสถาบันการเงินในอัตราต้นทุนที่ต่ำกว่าการกู้ยืมเงินหยวนภายในจีน อีกทั้งให้ความสำคัญกับการปกป้องนักลงทุนและทรัพย์สินทางปัญญา นอกจากนี้ รัฐบาลนครเซี่ยงไฮ้ยังมุ่งเน้น การพัฒนานวัตกรรม การส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านวัฒนธรรม เช่น เกมส์เอนิเมชันและการ

ออกแบบที่สร้างสรรค์ การพัฒนาระบบสาธารณสุขโรค การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิการประชาชน ตลอดจนเพิ่มการรักษาความปลอดภัยในเขตเมืองและควบคุมความปลอดภัยด้านอาหาร

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของมหานครเซี่ยงไฮ้ มีดังนี้

มหานครเซี่ยงไฮ้ถือได้ว่าเป็นแหล่งกำเนิดของอุตสาหกรรมในจีน ปัจจุบันมหานครเซี่ยงไฮ้ได้กลายเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของประเทศจีน ประกอบไปด้วยอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ได้แก่ อุตสาหกรรมทางด้านเทคโนโลยีอวกาศ (Space Technology) การผลิตยานยนต์ การต่อเรือ เครื่องจักรท่าเรือ การผลิตเหล็กกล้า ปิโตรเคมี การพัฒนาเภสัช ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ การเงินและการค้า โครงการสร้างสะพาน เป็นต้น ซึ่งอุตสาหกรรมที่กล่าวข้างต้นนี้ถือเป็นอุตสาหกรรมชั้นนำของจีน ทั้งนี้ อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพมากที่สุดของมหานครเซี่ยงไฮ้ ได้แก่ 2 อุตสาหกรรมดังรายละเอียดด้านล่าง ดังนี้³

อุตสาหกรรมทางด้านเทคโนโลยีอวกาศ (Space Technology)

สถาบันวิจัยเทคโนโลยีอวกาศเซี่ยงไฮ้ (เป็นสถาบันวิจัยแห่งที่ 8 ของบริษัท เทคโนโลยีอวกาศ กรุ๊ปแห่งประเทศจีน/ China Aerospace Science and Technology Corporation) ก่อตั้งขึ้นในเดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 1961 เป็นบริษัทเทคโนโลยีใหม่ขั้นสูงของจีน ผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการบินอวกาศ ได้แก่ การประยุกต์ใช้ดาวเทียม การขนส่งจรวด อาวุธป้องกันภัยทางอากาศและยานอวกาศ และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในสภาวะพลเรือน ได้แก่ ชิ้นส่วนยานยนต์ พลังงานใหม่ วัสดุพิเศษใหม่ ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ การนำเข้า-ส่งออก และการบริหารจัดการ อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น จากการพัฒนามาตลอดระยะเวลา 45 ปี นั้น สถาบันวิจัยเทคโนโลยีอวกาศเซี่ยงไฮ้ได้เติบโตเป็นหนึ่งในฐานอุตสาหกรรมการบินที่สำคัญของจีน

อุตสาหกรรมการผลิตเหล็กกล้า

บริษัทเหล็กกล้าเป่าซาน (Bao Steel) เป็นบริษัทเหล็กกล้าสมัยใหม่ ตามที่การผลิตเหล็กกล้ามีการพัฒนาขยายขนาดการผลิตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ภายหลังจากสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนขึ้น เหล็กกล้าเป่าซาน (Bao Steel) เป็นอุตสาหกรรมผลิตเหล็กกล้าขนาดใหญ่สมัยใหม่ของจีน มีการนำเข้าอุปกรณ์และเทคโนโลยีระดับสูงมากที่สุด จากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างอุตสาหกรรมผลิตเหล็กกล้านั้น บริษัทเหล็กกล้าเป่าซาน (Bao Steel) มีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของกิจการอื่น ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เหล็กกล้าเป่าซานสมัยใหม่ มีความสอดคล้องกับนิยาม “กิจการสมัยใหม่”⁴

³ <https://zhidao.baidu.com/question/578545054.html>

⁴ http://www.ce.cn/cysc/newmain/jdspd/yj/201611/25/t20161125_18122428.shtml

นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในอนาคต

อุตสาหกรรมทางด้านเทคโนโลยีอวกาศ (Space Technology)

จากการที่สถาบันวิจัยเทคโนโลยีอวกาศเซี่ยงไฮ้ เป็นหนึ่งในหน่วยงานสมาชิกที่สำคัญของบริษัทเทคโนโลยีอวกาศ กลุ่มประเทศจีน จึงมีความตระหนักถึงความไว้วางใจของบริษัท เทคโนโลยีอวกาศ กลุ่มประเทศจีนที่มีต่อสถาบันฯ จะพยายามไขว่คว้าโอกาส พัฒนาสถาบันฯ ให้ก้าวหน้าด้วยความมุ่งมั่น บริษัทเทคโนโลยีอวกาศ กลุ่มประเทศจีนมีเป้าหมายด้านยุทธศาสตร์คือ “สร้างอุตสาหกรรมทางด้านเทคโนโลยีอวกาศชั้นนำระดับโลก สร้างความแข็งแกร่งให้กับอุตสาหกรรมทางด้านเทคโนโลยีอวกาศ ผลักดันให้เป็นประเทศแห่งนวัตกรรมและเทคโนโลยีในระดับแนวหน้า” ซึ่งจะผลักดันส่งเสริมด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี นวัตกรรมอุตสาหกรรม นวัตกรรมสถาบัน นวัตกรรมจัดการ และนวัตกรรมการทำงานของพรรคอย่างเต็มกำลัง นอกจากนี้ ยังมุ่งสู่ความทันสมัยด้านความมั่นคงแห่งชาติและความต้องการเพิ่มมูลค่าของสินทรัพย์ที่รัฐเป็นเจ้าของ โดยผลักดันการพัฒนา สินค้าทางทหาร อุตสาหกรรมสินค้าภาคพลเรือนและอุตสาหกรรมทางทหารและพลเรือน และในปี ค.ศ. 2020 จะเป็นบริษัทอุตสาหกรรมทางด้านเทคโนโลยีอวกาศแบบบูรณาการระดับชั้นนำของโลก⁵

อุตสาหกรรมการผลิตเหล็กกล้า

เมื่อเร็วๆ นี้ รัฐบาลจีนได้ประกาศ “แผนยกระดับการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหล็กกล้า ปี 2016 – 2020” โดยให้ “การผลิตอัจฉริยะ (Smart Factory)” เป็นภารกิจที่สำคัญในอุตสาหกรรมเหล็กกล้า เพื่อชี้นำทิศทางที่ชัดเจนของการยกระดับปรับเปลี่ยนในอุตสาหกรรมนี้ การพัฒนาการผลิตอัจฉริยะ (Smart Factory) ด้านหนึ่งมีการเร่งส่งเสริมพัฒนาข้อมูลสารสนเทศอุตสาหกรรมการผลิตเหล็กกล้า ดิจิทัลและเทคโนโลยีการผลิตแบบบูรณาการ และในอีกด้านหนึ่ง ส่งเสริมการผลิตอัจฉริยะ (Smart Factory) รูปแบบใหม่ทั่วทั้งอุตสาหกรรมการผลิตเหล็กกล้า สิ่งสำคัญ คือ รูปแบบขั้นตอนการอบรมการผลิตอัจฉริยะ (Smart Factory) การผลิตร่วมกันเชิงพาณิชย์บนอินเทอร์เน็ต (Collaborative Production Commerce) การผลิตแบบ Mass Customization และหน่วยสาธิตทดลองรูปแบบการผลิตอัจฉริยะ (Smart Factory) 4 แบบ พัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเหล็กกล้าให้เป็นระบบการผลิตภาคอุตสาหกรรมแบบ “Internet +” ส่งเสริมการผลิตอย่างครบวงจร เพื่อสร้างกระบวนการผลิตเหล็กกล้าเป็นระบบการผลิตอัจฉริยะ (Smart Factory) ยกระดับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของอุตสาหกรรมเหล็กกล้า⁶

⁵ <http://www.sast.spacechina.com/n1323876/n1323907/index.html>

⁶ http://www.ce.cn/cyssc/newmain/jdpcd/yj/201611/25/t20161125_18122428.shtml